

**BİRLEŞİK KRALLIK
PAZAR BİLGİLERİ**

**T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası AnlaŐmalar ve Avrupa Birliği
Genel M¼d¼rl¼đ¼**

İçindekiler

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	3
2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ	8
3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER	11
4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER.....	17
5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER	19

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Politikası

Birleşik Krallık (BK) 31.12.2020 tarihinde kesin olarak Avrupa Birliği'nden ayrılmıŐ ve sonraki dönem için BK ve Avrupa Birliği arasında 24.12.2020 tarihinde serbest ticaret anlaşması imzalanmıŐtır. Yeni anlaşma, ikili ticarete sıfır gümrük tarifesi öngörmektedir.

Yeni anlaşma metnine aşağıdaki linkten ulaşılabilmektedir:

(https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/948119/EU-UK_Trade_and_Cooperation_Agreement_24.12.2020.pdf)

BK'nın Avrupa Birliği'nden ayrılmasıyla, Türkiye ile BK arasında 29.12.2020 tarihinde serbest ticaret anlaşması imzalanmıŐtır. Yeni anlaşma ile Gümrük Birliği'nin getirmiŐ olduğu kazanımlar korunmuŐ, sanayi ürünlerinde gümrük vergileri sıfırlanmıŐtır. Hizmet, yatırım, tarım ve iŐlenmiŐ tarım ürünlerinde yeni ticari ilişkiler geliştirilmesi konusunda mutabakat sağlanmıştır. Anlaşmanın metnine ve yeni anlaşma sonrası firmalarımızın gümrük ve vergi konularında ticarete karŐılaŐtıkları sorularla ilgili olarak Ticaret Bakanlığımızın (<https://www.ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/brexit-ve-birlesik-krallik-sta>) web sayfasından bilgi edinmeleri mümkündür.

İthalat Rejimi

nc lkelerden (AB yesi olmayan ülkelerden) mal ithalatı serbest ticaret rejimi altında gerçekleştirilmektedir. Bu genel kurala istisna olan durumlar da bulunmaktadır. Gözetim, sertifika veya izin gerektiren bazı malların ithalatı, ek belgeler veya izinler gerektirebilmektedir.

1) Gözetim Rejimi: elik ve alüminyum gibi bazı malların ithalatı zaman zaman, ithalat öncesi gözetim tedbirine tabi olabilmektedir.

2) Sertifika Rejimi: Bazı tarım ürünlerinin ithalatı için AGRIM isimli ithalat sertifikası gereklidir. Bu belgeler, temel dış ticaret operasyonlarının önceki istatistiksel kontrolünü yapmak, ithalat tarife kotalarını yönetmek ve olası koruma önlemleri için bilgi sağlamak gibi birçok farklı amaçla düzenlenmektedir. İlgili başvuru formuna (<https://www.gov.uk/government/publications/agrim-import-licence-application-form-for-agricultural-products>) linkinden ulaŐılabileĐi gibi konuyla ilgili detaylı bilgiye (<https://www.gov.uk/guidance/the-trader-s-guide-to-importing-and-exporting-certain-agricultural-goods>) adresi üzerinden ulaşmak mümkündür.

3) İthalat Yetkilendirmesi: Ana baŐlıklarıyla aşağıda yer alan malların ithalatı için lisans almak gerekmektedir:

- Hayvanlar, Bitkiler ve Tarım rnleri
- AĞaç ve AĞaç rnleri
- İlaç ve İnsanlara Uygulanacak Doku ve Hücreler
- Kimyasallar ve Atıklar
- Silahlar

Söz konusu lisans uygulamalarına ilişkin detaylı bilgiye ([Import goods into the UK: step by step - GOV.UK](#)) adresinden ulaşmak mümkündür.

İhracat Rejimi

İthalatta olduğu gibi üçüncü ülkelere (AB üyesi olmayan ülkeler) mal ihracatı serbest ticaret rejimi çerçevesinde yapılmaktadır. Diğer taraftan, bazı belirli ürünlerin ihracatı için, ihracı kısıtlanmış ürünlerin veya bazı hizmetlerin yurtdışına satışı için ihracat lisansına başvurulması gerekmektedir. Bunlar:

- Hayvanlar ve Hayvansal Ürünler
- Bitkiler ve Tarım Ürünleri
- Tıbbi Cihazlar ve Tarım Makinaları
- Elmaslar ve Sanat Eserleri
- Kimyasallar, İlaçlar ve Atıklar
- Ozon Tüketen Maddeler ve F Gazları
- Radyoaktif Maddeler
- Ateşli Silahlar ve Cephaneleri
- Askeri Malzeme, Hizmet ve Teknolojileri
- Yaptırıma Konu Ürünler

İşletme ve Ticaret Bakanlığı (Department for Business and Trade) tarafından verilen izin, sertifika veya yetki alınmasını gerektiren bazı mallar ile ilgili istisnalar da bulunmaktadır.

Gümrük Vergileri

Türkiye ile BK arasında imzalanan anlaşma ile gümrük birliği kuralları aynı şekilde devam etmektedir. Buna göre anlaşmada yer alan ürünler için gümrük vergisi veya herhangi bir limit kısıtlaması bulunmamaktadır.

Türkiye-AB Gümrük Birliği Anlaşması çerçevesinde yürüyen ikili ticaret bilahare BK'nın AB'den çıkması sonucunda tesis edilen BK-Türkiye Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında gerçekleşmektedir. Buna göre, menşe beyanı ile BK'ya ihraç edilen sanayi ürünleri gümrük vergisinden muaftır. Çoğu tarım ürünlerinde ise, aynı anlaşma gereği tercihli (indirimli) gümrük vergisi oranları uygulanmaktadır.

Güncel gümrük vergisi oranlarına, ithalat aşamasında gerekli olabilecek belgelere ve ürünün tabi olduğu mevzuat hakkında detaylı bilgiye UK Trade Tariff (https://www.trade-tariff.service.gov.uk/find_commodity) sayfasından erişilmesi mümkündür.

İç Vergiler ve Oranları

BK ile iş yapacak iş insanlarımızın bilmesi gereken önemli konulardan biri ülke içerisinde uygulanan vergilerdir.

Temel olarak ülkede uygulanan vergiler üç ana başlık altında incelenebilir:

- Katma Değer Vergisi: Ülkede uygulanmakta olan standart katma değer vergisi (KDV) oranı %20'dir. Pek çok gıda ürünü, çoğu toplu taşıma araçlarında, 14 yaşına kadar olan çocuk kıyafetlerinde ve ihracat ürünlerinde KDV uygulanmazken bazı enerji ve yakıt ürünlerine %5 oranında KDV uygulanmaktadır. Diğer taraftan, sigortacılık, eğitim, finans ve sağlık hizmetleri KDV'den muaftır. Ülkede petrol, tütün ve alkol ürünlerine uygulanmakta olan özel tüketim vergisi oranları Avrupa'nın en yüksek oranlarıdır. Ürüne göre detaylı bilgiye (<https://www.gov.uk/guidance/rates-of-vat-on-different-goods-and-services>) sayfalarından erişilmesi mümkündür.
- Gelir Vergisi: BK'da uygulanan gelir vergisi oranları üç dilim üzerinden hesaplanmaktadır. Buna göre, 12.570 sterline kadar olan gelirler vergiden muaf iken; 12.571-50.270 sterlin arası %20, 50.271- 125.140 sterlin arası %40 ve 125.141 sterlin ve üzeri için %45 gelir vergisi alınmaktadır.
- Kurumlar Vergisi: Kurumlar vergisi şirketin karı üzerinden hesaplanmaktadır. Kurumlar vergisi, yıllık karı 50.000 sterlinin üzerinde olan firmalar için bu oranın %25 olarak uygulanmaktadır. Karı 50.000 sterlinin altındaki şirketler için %19 oranındadır.

Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

BK'nın AB'den ayrılmasını takiben 31.12.2020 tarihinden sonra işletmelerin BK ürün standardına uygunluk belgesi almak için "belirlenen standartlar"ı (designated standards) esas alması gerekmektedir. Belirlenen standartlara göre işletmelerin karşılaması gereken temel yasal zorunluluklar AB'den farklı değildir. AB yasasına uygunluk karinesi sağlayan uyumlaştırılmış standartlar, işletmeler için aynı zamanda BK için belirlenen standartlar haline gelmiştir. Ürün standartları ile ilgili detaylı bilgiye (<https://www.gov.uk/guidance/designated-standards>) linkinden ulaşılabilmektedir.

BK'da sağlık, güvenlik amaçlı denetim uygulamalarında bazı özel durumlar hariç, pazara girişi baştan engelleyen veya güçleştiren katı uygulamalar yerine, genellikle beyan esasına dayalı, nihai sorumluluğu ithalatçıya veya dağıtıcıya bırakan esnek bir yaklaşım benimsenmiştir.

Ayrıca, Brexit ile birlikte ürünlerin üzerine UK Conformity Assessed (UKCA) işaretinin koyulması yasal bir zorunluluk haline getirilmiş olup, daha öncesinde kullanılan 'CE' işaretinin 31.12.2024 tarihine kadar kabul edileceği bildirilmişti. Ancak, İşletme ve Ticaret Bakanlığı, işletmelerde CE işareti kullanımının süresiz olarak uzatıldığını duyurmuştur. Bu çerçevede, UKCA işaretinin yanı sıra CE işareti de kullanılabilir.

BK'nın standart uygulamalarına ilişkin olarak aşağıda yer alan kaynaklardan bilgi almak mümkündür:

- UKCA (<https://www.gov.uk/guidance/using-the-ukca-marking>)
- Office for Product Safety&Standards (<https://www.gov.uk/government/organisations/office-for-product-safety-and-standards>)
- İthalat Kontrolü <https://www.gov.uk/guidance/import-controls>
- Test Etme, Muayene ve Belgelendirme ([Office for Product Safety and Standards - GOV.UK](https://www.gov.uk/government/organisations/office-for-product-safety-and-standards))
- British Standards Institution (BSI) <https://www.bsigroup.com/en-GB/about-bsi/>

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

BK'da tarifeler, gümrük denetimi, sağlık kontrolleri, miktar ve değer kontrolleri, lisans-standart ve etiket uygulamaları vb. konular bakımından AB ülkelerindeki uygulamadan farklı ve özel olarak dikkati çeken, ithal edilen ürünlerin pazara girişine engel oluşturan bir uygulama bulunmamaktadır. Söz konusu uygulamalara ilişkin aşağıdaki adreslerden detaylı bilgiye ulaşmak mümkündür.

- Products Labelling Regulation <https://www.gov.uk/product-labelling-the-law>
- Kimyasal Ürünler: <https://www.hse.gov.uk/chemical-classification/labelling-packaging/index.htm>
- Gıda Ürünleri: <https://www.food.gov.uk/business-guidance/packaging-and-labelling>

BK genelinde uygulanacak Plastik Paketleme Vergisi 1 Nisan 2022'de yürürlüğe girmiştir. BK'da kayıtlı yılda 10 tondan fazla plastik paketleme ürünü üreten ya da ithal eden firmalar bu vergi kapsamında vergi beyanında bulunacaktır. BK'da üretilen ya da BK'ya ithal edilen %30'dan fazlası geri dönüşüm plastikten üretilmemiş paketleme ürünlerine ton başına 217.85 Sterlin olarak uygulanacaktır. %30 geri dönüşüm kullanımının tespitine ilişkin yöntemler örnekler verilerek (<https://www.gov.uk/guidance/work-out-which-packaging-is-subject-to-plastic-packaging-tax>) sayfasında listelenmiştir. Vergi beyannamesinin hazırlanmasına ve atılacak diğer adımlara ilişkin vergi usullerine (<https://www.gov.uk/guidance/check-if-you-need-to-register-for-plastic-packaging-tax>) sayfasından ulaşılabilir.

Teknik Engeller

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirme işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirme prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirme işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarete teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarete teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur (<https://teknikengel.ticaret.gov.tr/>). Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarete teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede; ihracata konu ülkenin ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi

olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarete teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine yelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine yelik ücretsizdir.

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

BK'da fikri ve sınai mülkiyet hakları ile ilgili konular “*Copyright, Designs and Patents Act 1988*” ve “*Copyright and Related Rights Regulations 2003 (SI 2003/2498)*”, “*Patents Act 1977*” ve “*Trade Marks Act 1994 (Registered Trade Marks)*” mevzuatı ile düzenlenmiştir. 2004 yılında çıkartılan Patent Yasası ile 2000 tarihli “*Avrupa Patent Anlaşması (European Patent Convention)*” arasında uyum sağlanmıştır.

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları konusunda yetkili kurum Intellectual Property Office'tir.¹ BK'da patent başvurusu yapabilmek için buluşun yeni olması, yeni bir aşama içermesi, sınai ve ticari açıdan uygun olması gerekmektedir. BK'da geçerli bir patente sahip olabilmek için başvuru sahibinin bir patent tarifnamesi hazırlaması ve BK Fikri Mülkiyet Kurumu'na (www.ipo.gov.uk) başvurması gerekmektedir. Patentın diğer Avrupa ülkelerinde de geçerli olması için Avrupa Patent Ofisine veya tüm dünyayı kapsamı için ise Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı'na başvurulması gerekmektedir.

Birleşik Krallık'ta ticari markanın kaydedilebileceği 45 ticari aktivite sınıfı bulunmaktadır. Ticari markanın kaydının maliyeti yaklaşık 250 sterlin (online başvurularda 205 sterlin) düzeyindedir. Ücretlere ve başvuru/değişiklik formlarına ilişkin detaylı bilgiye (<https://www.gov.uk/government/publications/trade-mark-forms-and-fees/trade-mark-forms-and-fees>) bağlantısından ulaşılabilmektedir.

Ticari markanın onaylanması herhangi bir sorun olmadığı takdirde yaklaşık 3-4 ayı bulmaktadır. Ticari markalarla beraber kullanılan ® sembolü beraber kullanıldığı ticari markanın Patent Ofisi'ne kayıtlı olduğunu; ticari markanın yanında kullanılan A ™ sembolü ise markanın kayıtlı olmadığını ancak bir marka olarak kullanıldığını göstermektedir.

BK'da Patent Ofisi'ne kayıtlı olmayan bir ticari markayı kayıtlıymış gibi göstermek suç kabul edilmektedir. Konu ile ilgili ayrıntılı bilgi için “Ticari Marka Avukatları Enstitüsü'ne ([CITMA - Homepage](http://CITMA-Homepage)) başvurulabilir.

1988 tarihli “The Copyright, Designs ve Patents Act-Telif Hakkı, Tasarım ve Patent Yasası” ile düzenlenen telif hakları için (www.ipo.gov.uk/copy.htm) adresinden ayrıntılı bilgiye ulaşabilirsiniz. “Copyright” uygulaması yazılı eserler, müzik eserleri, artistik ve sanatsal eserler, bilgisayar programları ve veri tabanlarına ilişkin olarak, bu eserleri yaratanlara eserle ilgili hak sahipliği getirmektedir.

¹ <https://www.gov.uk/government/organisations/intellectual-property-office>

Dağıtım Kanalları

Birleşik Krallık'ta firmaların tamamına kendilerinin sahip olduğu şubelerden, bağımsız ticaret firmalarına kadar her türlü dağıtım kanalı mevcuttur. Dağıtım kanalının seçimi satılacak olan ürünün özelliklerine göre değişmektedir. Diğer taraftan e-ticaret son yıllarda çok yaygınlaşmıştır ve e-ticaretin payı her geçen gün artmaktadır.

Distribütörlerin kullanımı acentelere göre daha yaygındır. Bazen firmalar farklı bölgelerde farklı distribütörler ile çalışmayı tercih edebilmektedir. Acente, distribütör ve ana firma arasındaki yasal ilişkiler çoğunlukla AB yasalarına benzer şekilde düzenlenmiştir.

Firmalarımızın dağıtım kanalını seçerken satış sonrası destek, müşterilerinin coğrafi konumları, kanal üzerinde istedikleri kontrol oranı, finansal ve tanıtım desteği gibi konuları göz önünde bulundurmaları faydalı olacaktır.

BK'da ürünün menşei, ağırlığı, boyutları, kimyasal bileşenleri ve tehlike içerdiği muhtemel durumlar hakkında bilginin perakende satışa sunulan ürünlerde yer alması gerekmektedir. Eğer ürün etiketlenemiyor ise o zaman söz konusu bilginin ambalaj ve/veya kullanma kılavuzu gibi basılı olarak bulundurulması gerekmektedir. İngiliz ölçü biriminin Avrupa'dan farklı olması nedeniyle giyim eşyalarındaki etiketlerde bu durumun göz önüne alınması faydalı olacaktır. BK'da ölçü sistemleri açısından çift etiketleme yoğun olarak kullanılmaktadır.

BK için etiketleme ile ilgili kurallar zorunlu "Products Labelling Regulation²" içerisinde düzenlenmiştir. Belirlenen standartlara uygun etiketleme hem tüketiciler tarafından olumlu karşılanmakta hem de pazarlamada bir araç olarak kullanılmaktadır.

Buna ek olarak ürünün çevre dostu olduğunu belirten "Eco-label" kullanımı gittikçe yaygınlaşmaktadır. Çevre dostu ürünlere yönelik talebin artması ve kişilerin çevre konusunda gittikçe daha dikkatli hale gelmesi söz konusu etiketin kullanımını artırmaktadır. Online satışlardaki artış nedeniyle ara depo (fulfilment) hizmeti kullanım oldukça yaygınlaşmıştır.

Tüketici Tercihleri

Ulusal İstatistik Ofisi (Office for National Statistics - ONS) tarafından yayınlanan son verilerine göre; 2025 yılında tüketici harcamalarındaki yurt içi büyüme, 2024 yılına kıyasla % 0,8 artmıştır.

En son 10 Eylül 2025 tarihinde yayımlanan verilere göre BK'da 2022-23 yıllarında haftalık ortalama hane halkı harcaması 567 sterlin olarak kaydedilirken, 2023-24 yıllarında bu rakam %9,9 artarak 623,30 sterlin olarak kaydedilmiştir. Bu artış içerisinde en etkili kalemler sırasıyla konut/enerji, gıda, ulaşım ve eğlence olmuştur.

Deloitte tarafından yapılan araştırmaya göre 2024 yılı 4. Çeyrek döneminde yılın geri kalanına kıyasla ilk defa tüketici günlük harcamalarında artış yaşanmıştır. BK'da 2026 yılının Mart ayı tüketici enflasyon oranı (CPI) %3,3'e yükselmiştir. ONS, bu oranın 2025 Aralık ayından bu yana

² <https://www.gov.uk/product-labelling-the-law>

en yüksek oran olduğunu ifade ederken enflasyondaki artışın temel sebebinin yakıt fiyatlarındaki artışlar olduğunu belirtilmiştir.

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

“Gov.uk- <https://www.gov.uk/>” resmi web sayfasında girişimcilerin işletmelerini büyütmek ve satışlarını artırmaları konusunda genel bilgiler içeren bir rehber yer almaktadır. Söz konusu resmi rehberde; eski müşterileri geri kazanma, satış kayıtlarının doğru tutulması, satışların, nakit akışının, karlılığın ve fiyatların gözden geçirilmesi gibi işletmelerin satışlarının artırılmasına yardımcı olacak önerilere yer verilmiştir.

Kamu İhaleleri

İngiliz hükümeti tarafından 2020 yılı bütçesinde; parlamento süresinin sonunda, kamu sektörü net yatırımının son 40 yılda ortalama olarak üç katına çıkacağı, BK genelinde 2024-25 yılına kadar karayolları, demiryolları, iletişim, okullar, hastaneler ve elektrik şebekeleri için toplamda 640 milyar sterlin brüt sermaye yatırımı sağlanacağı açıklanmıştır. Hükümet tarafından 2020 yılı bütçesinde duyurulan “Ulusal Altyapı Stratejisi-National Infrastructure Strategy”³ 25.11.2020 tarihinde yayınlanmıştır. Planda öne çıkan başlıklar, ekonomik büyümeyi ve üretimi desteklemek, 2050 yılına kadar net sıfır emisyon hedefini gerçekleştirmek, özel yatırımları desteklemek ve alt yapı projelerinin geliştirilerek tüm ülkeye ulaştırılmasının sağlanmasıdır.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca açılan 10.000 sterlin ve üzerindeki ihalelere (<https://www.contractsfinder.service.gov.uk/Search/Results>) bağlantısından arama yaparak ulaşılması mümkündür. Ayrıca kamu alımlarında yetkili kurum olan Crown Commercial Service’in gelecek satın alım ilanları (<https://www.crowncommercial.gov.uk/agreements/upcoming>) bağlantısında yer almaktadır.

³ <https://www.gov.uk/government/publications/national-infrastructure-strategy>

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Tarım ve Hayvancılık

Üretimde yüksek verimlilik ve elverişli iklim koşullarına bağlı olarak BK'nın tarım sektörü, ülkenin toplam gıda ihtiyacının yaklaşık üçte ikisini karşılayabilmektedir. Ülkenin ılıman iklimi ve yıl içine dengeli bir biçimde dağılan yağışlar sayesinde hem çok geniş bir ürün yelpazesi bulunmaktadır hem de üretim sezonu oldukça uzundur.

Ormancılık ve balıkçılık sektörleriyle beraber tarım sektörü ülke GSYİH'sının %1'inden daha az (%0,7) bir kısmını oluşturmaktadır. Bu sektörde çalışan nüfus ise toplam nüfusun %2'si düzeyinde seyretmektedir. Bu oran, diğer pek çok gelişmiş ülkenin yanı sıra %5 olan AB ortalamasından çok düşüktür.

Çiftlikler, ortalama 70 hektar ile AB standartlarına göre oldukça büyük sayılmaktadır. Verimlilik düzeyi oldukça yüksektir.

Ülkede kullanılan tarımsal üretim teknikleri, gıda güvenliği ve gübre kullanımı konusunda tüketicilerin beklentilerini karşılayacak yönde sürdürülebilir, çevreye duyarlı ve insan sağlığını önceleyecek şekilde gelişmektedir. Diğer taraftan, organik gıdaya yönelik talepte artışlar yaşanmaktadır. Böylelikle organik üretime ayrılan tarımsal alanlar ve bu alanda faaliyet gösteren üreticilerin sayısında önemli bir artış da gerçekleşmiştir.

Diğer AB ülkelerine göre orman alanı oldukça az sayılabilecek ülke, ağaç ve orman ürünleri talebinin yaklaşık %85'lik kısmını ithalat yoluyla karşılamaktadır. Ayrıca, dolaylı olarak ve doğrudan önemli bir istihdam ve gelir kaynağı olan balıkçılık sektörü, ülke ihtiyacının yaklaşık üçte ikisini karşılamaktadır.

Sanayi

II. Dünya Savaşı'nı izleyen dönemde BK'nın imalat sanayi ürünlerinde yaratmış olduğu ticaret fazlası zaman içinde giderek erimiş ve 1980'lerin başında tamamen ortadan kalkmıştır. O yıllardan günümüze kadar, ülke, bu alanda yapısal hale dönüşen ve oldukça büyük ticaret açığı vermektedir.

1980'ler ve 1990'ların başlarında ülkede yaşanan iki önemli ekonomik durgunluk imalat sektöründeki daralmayı kısmen tetikleyen faktörlerden olmuştur. Her iki kriz, sektörde üretim kapasitesi ve istihdam bakımından ciddi azalmaya yol açmış, bu eğilim, ekonominin düzlüğe çıkılan dönemlerde de tersine dönmemiştir.

Bu olumsuz etkilerin yanı sıra, 1997 yılından bu yana, imalat sanayi firmaları, değerli döviz kurunun dış pazarlarda rekabet gücü bakımından yarattığı zorluklarla da mücadele etmek durumunda kalmıştır.

Tekstil, çelik ve gemi inşası gibi bazı geleneksel sanayilerin önemini giderek yitirdiği BK'da, havacılık, otomotiv, elektrikli, elektronik ve optik cihazlar, suni sentetik elyaflar ve kimyasal maddeler gibi bazı sektörlerde ülke uluslararası rekabet gücünü korumaktadır. Dünyanın en

büyük iki ilaç firması olan GlaxoSmithKline ve AstraZeneca, İngiliz kökenlidir. Ayrıca BK biyoteknoloji alanında dünyada ABD'den sonra ikinci önemli merkez konumundadır.

Ülkenin imalat tabanında, kalite standartları ve verimlilik üzerinde yarattığı yayılma etkisi ile doğrudan yabancı yatırımların önemli bir etkisi bulunmaktadır. Yabancı yatırımlar, özellikle otomotiv sektörü gibi yok olmaya yüz tutan bazı sektörlerde yeniden canlanma yaratmış, Japon, Amerikan ve Fransız firmalar ülkede imalat tesisleri kurmuştur.

Ülke, Almanya, Fransa ve İspanya'nın ardından Avrupa'nın dördüncü en büyük otomobil üreticisidir. Ülkedeki iki önemli üretici General Motors ve Ford'un, BK'daki üretimlerini kısımlarına ve MG Rover'da yaşanan çöküşe rağmen otomotiv sanayi halen BK'da önemini korumaktadır. 2025 yılında 29,3 milyar Dolar ihracat değeriyle BK'nın toplam mal ihracatının yaklaşık %7,7'lik kısmını (en fazla ihracat yapan üçüncü sektör) otomotiv sektörü oluşturmaktadır. Otomotiv ihracatının üzerinde ise ilaç ve tıbbi ürünler (%10) ve makine (%12) ihracatı bulunmaktadır.⁴

Ülkeye yönelen doğrudan yabancı yatırımlar BK'yı Almanya'dan sonra Avrupa'nın ikinci en büyük yarı-iletken üreticisi haline getirirken, ayrıca bilgisayar yazılım sanayinin de güçlenmesinin en önemli nedeni olmuştur.

Ülkede faaliyet gösteren yabancı yatırımcılar işletmeye yönelik ar-ge faaliyetlerine yapılan harcamaların da yaklaşık üçte birlik kısmını gerçekleştirmektedir.

Hizmetler

Hizmet sektörü perakende, otel, restoran, ulaşım, bilişim, finans, sigorta, gayrimenkul, yönetim ve destek hizmetleri, mesleki, bilimsel ve teknik hizmetler, eğitim, sağlık, sosyal hizmet, sanat, eğlence, rekreasyon, kamu yönetimi, savunma vb. faaliyetlerden oluşmaktadır.

2025 yılında, hizmet endüstrileri BK'nın toplam ekonomik çıktısının (Gayri Safi Milli Hasılanın) %81'ini oluşturmuştur. Ocak-Mart 2026 dönemi itibarıyla işgücünün %81 ile %83'ü arası hizmet sektöründe çalışmaktadır.

Bu haliyle ekonomideki payı tüm diğer alanlardan daha yüksektir ve hizmet sektörleri BK ekonomisine hakimdir. Fransa ve ABD ile benzerlik taşısa da GSMH'daki payı %69 olan Almanya'nın üzerindedir ve BK, bu haliyle diğer G7 ülkelerine kıyasla hizmet sektörüne daha fazla bağımlıdır. Ayrıca GSYİH'da en büyük paya sahip dört sektör (tarım, inşaat, üretim ve hizmet) arasında 2008'deki ekonomik gerilemeden sonra toparlanan ilk sektör hizmet sektörü olmuştur.⁵

Perakende Sektörü

BK başta gıda ve ev eşyalarının süpermarketlere tedarik edilmesi olmak üzere etkin bir perakende ve toptancı sistemine sahiptir.

⁴ <https://tradingeconomics.com/united-kingdom/exports-by-category>

⁵ <https://www.ons.gov.uk/economy/economicoutputandproductivity/output/articles/fivefactsabouttheukservicesector/2016-09-29>

Kar marjları süpermarketler arasındaki rekabetin son yıllarda hızla artmasına rağmen yüksektir. Başlıca süpermarket şirketleri sundukları hizmetleri genişleterek online satışlara da başlamıştır. Bu durum BK'yı e-ticaret açısından dünyanın en gelişmiş ülkeleri arasına sokmuştur.

Değer bazında perakende satışların yarısından fazlası, çoğunlukla gıda dışı ürünler satan mağazalar tarafından gerçekleştirilmektedir. Diğer taraftan elektronik eşyalar, giyim vb. gıda dışı ürünlerin de süpermarketler tarafından satılmaya başlanması sonucu, bu oranın daha da yüksek olduğu düşünülmektedir.

Finansal Hizmetler

Londra, New York ve Tokyo ile beraber dünyanın üç büyük finansal merkezinden biridir.

Sınır ötesi krediler, uluslararası bono ihracı ve ticareti, döviz ve hisse senedi ticareti ve fon yönetimi de dâhil olmak üzere ülke pek çok uluslararası mali piyasalara liderlik yapmaktadır. Diğer önemli uluslararası finans merkezlerinden daha fazla sayıda yabancı banka ve yatırım şirketine ev sahipliği yapan Londra'da ayrıca dünyanın en büyük sigortacılık, spot altın ve denizcilik piyasaları da bulunmaktadır. Finansal hizmetler sektörünün büyüklüğü Londra'yı bir fintech merkezi haline dönüştürmüştür. Bu bağlamda ABD dışındaki ikinci büyük fintech merkezi Birleşik Krallık'tır.

Sahip olduğu kurumlar, insan kaynakları ve profesyonel hizmetleri ile Batı Avrupa'nın finans merkezi olan BK'nın, Avrupa Para Birliği'nin dışında kalma kararı, bu konumunu sarsmamıştır. Diğer taraftan, Londra Borsası (LSE) New York ve Tokyo'nun ardından üçüncü en büyük menkul kıymet borsasıdır.

BK bankacılık sektöründe mevduat toplama ve kredi verme faaliyetleri büyük ölçüde on büyük banka grubu tarafından yürütülmektedir.

BK sigortacılık sektörü de ABD ve Japonya'nın ardından dünyada üçüncü, Avrupa'da ise birinci sıradadır. Sektörün en önemli kurumu, havacılık, nakliye, petrol ve doğal gaz gibi riski büyük olan sektörlerle hizmet sunan ve dünyada bir eşi bulunmayan Londra Piyasası'dır. Londra Piyasası'ndaki firmaların dörtte üçü yabancı şirketlere aittir.

BK'daki finansal hizmetlere ilişkin düzenlemeler Financial Conduct Authority (FCA) ve Prudential Regulation Authority (PRA) tarafından yürütülmektedir. Her iki kurum da İngiliz Merkez Bankası Bank of England'ın bir parçası olarak 2013 yılında kurulmuştur.

Financial Conduct Authority (FCA)'nin en önemli görevi ve PRA'dan ayrılan tarafı, tüketicilerin korunması, tüketici kredisinde adil uygulamaların düzenlenmesi ve sağlanmasıdır. Bunun dışında finansal sektörün bütünlüğünün korunması ve geliştirilmesi ile finansal hizmet sağlayıcıları arasında sağlıklı rekabeti teşvik etmek de diğer görevleri arasındadır. Bağımsız bir kamu kuruluşu olarak çalışması düzenlenen ve denetlenen firmalardan alınan ücretler ile finanse edilmekte; Hazine'ye ve Parlamento'ya karşı sorumlu bulunmaktadır. Kurumun

düzenleme ve kararlarına (<https://www.fca.org.uk/publications>) bağlantısından ulaşılması mümkündür.

Prudential Regulation Authority (PRA) ise bankalar ve sigorta şirketleri de dahil olmak üzere yaklaşık 1.500 finans kuruluşunun kuruluş izni, yetkilendirme ve denetimi görevlerini yürütmektedir.⁶

Turizm

BK, 2025 turizm gelirleri (yan gelirler hariç) bakımından ABD ve İspanya'dan sonra 84,5 milyar Dolar ile dünyanın üçüncü büyük ülkesidir⁷. Nüfusun 3 milyonluk kısmına istihdam sağlayan sektör ülke GSYİH'sının da yaklaşık %5'ini oluşturmaktadır.⁸

ONS'ye göre 2024 yılında BK'yı 42,6 milyon kişi ziyaret etmiştir. Yabancı turistlerin en fazla Londra'yı tercih ettiği görülmektedir⁹.

Ulaştırma

Yeni yatırımların yapılmamasına bağlı olarak, BK kara taşımacılığı altyapısının kalitesi gelişmiş ülke standartlarına göre orta düzeydedir. Altyapının geliştirilmesi hükümet tarafından öncelik verilen konular arasındadır.

Toplu taşımanın yetersizliği BK'da özel araç kullanımını artırıcı bir etki yaratmıştır. 1950'li yıllardan bu yana özel araç kullanımı giderek artarken demiryolu kullanımı sabit kalmış, buna karşılık otobüs kullanımı önemli ölçüde azalmıştır.

Diğer taraftan, BK'nın yaygın demiryolu ağı, yatırım eksikliğine bağlı olarak bakımsız kalmıştır. Özellikle Londra ve çevresindeki hatlar pahalı olmanın yanı sıra ciddi bir trafik sorunu ile karşı karşıyadır. 1996 yılında demiryollarının özelleştirilmesi de bu soruna çözüm getirememiştir. Diğer yandan, demiryolu kullananların sayısında artış görülmekte, hükümetin demiryolu ile yük taşımacılığının geliştirilmesine ilişkin çabaları da olumlu sonuçlar vermektedir.

Ülkenin coğrafi anlamda nispeten küçük olmasına bağlı olarak havayolları önemli bir iç ulaşım aracı durumunda değildir. Bununla beraber BK'daki pek çok havaalanı uluslararası ulaşım merkezi konumundadır. En büyük havaalanı olan Londra'daki Heathrow havaalanı, aynı zamanda uluslararası yolcu taşımacılığında dünyada ilk 10 havaalanı içerisinde 4. sırada yer almaktadır (2023).¹⁰ Heathrow'un bu konumunun yarattığı avantaja da bağlı olarak 1987 yılında özelleştirilen İngiliz Havayolları (British Airways) halen dünyanın en büyük havayolu şirketlerinden biridir.¹¹

⁶ <https://www.bankofengland.co.uk/prudential-regulation>

⁷ https://statranker.org/economy/top-100-countries-by-tourism-receipts-international-tourism-revenue-2025/?utm_source=chatgpt.com

⁸ https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5d67a363ed915d53b4904899/Hospitality_and_Tourism_Workforce_Lands_cape.pdf

⁹ https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/leisureandtourism/articles/traveltrends/2024?utm_source=chatgpt.com

¹⁰ <https://www.oag.com/busiest-airports-world-2023>

¹¹ https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_busiest_airports_by_passenger_traffic#2019_statistics

Telekomünikasyon

BK, AB üyesi ülkeler içinde telefon hizmetlerini özelleştiren ilk ülkelerden biridir. Kamuya ait bir tekel olarak faaliyet gösteren ulusal telefon şirketi British Telecom (BT), 1984 ve 1991 yıllarında iki aşamalı olarak özelleştirilmiştir.

Halen yaklaşık 100 adet lisanslı özel sektör firmasının faaliyet gösterdiği sektörde, özelleştirme ile rekabetin artmasına bağlı olarak fiyatlarda indirime gidilirken hizmet kalitesi oldukça gelişmiştir. BK, Avrupa'nın en güçlü mobil telefon sektörlerinden birine sahip olup, dünyanın en büyük mobil telefon şirketlerinden biri olan Vodafone bir İngiliz firmasıdır.

Madencilik

Madencilik sektörü, BK gayri safi katma değerinin 495 milyar sterlinlik payını oluşturmakta ve 3,4 milyon kişiye iş sağlamaktadır. Sektör her yıl ekonomiye 20 milyar sterlin değerinde malzeme ve hizmet tedarik etmektedir ve inşaat sektörünün en büyük tedarikçisidir.

Madencilikte kilit sektörler şunlardır:

- Enerji mineralleri-kömür
- İnşaat mineralleri-agrega, tuğla kili ve çimento hammaddeleri
- Endüstriyel mineraller-kaolin (çin kili) ve bilyalı kil, silis kumu, alçıtaşı, potas, tuz, endüstriyel karbonatlar, florpar ve barytler
- Metal mineralleri-tungsten, altın

Enerji dışı mineraller için en büyük pazar inşaat sektörüdür. BK'da çıkarılan ve kullanılan endüstriyel mineraller, öncelikle yurt içinde kullanılanlar (örneğin cam yapımı, silis kumu ve kireçtaşı, demir ve çelik üretimi için) ve önemli uluslararası pazarlara sahip kaolin, bilyalı kil ve potas gibi minerallerden oluşmaktadır.¹²

Maden endüstrisi BK ekonomisindeki en büyük malzeme akışını temsil etmektedir ve aynı zamanda en büyük imalat sektörlerinden biridir. Sonuç olarak, mineral ürünleri endüstrisinin operasyonları, diğer birçok sektörün BK genelinde faaliyet gösterme, gelişme ve iş yaratabilmelerinin anahtarı olmaktadır.

BK Kömür (UK COAL) ülkenin elektrik üretimi için enerji ihtiyacının yaklaşık %7'sini karşılayan BK'nın en büyük kömür üreticisidir. Yılda yaklaşık 1,5 milyon ton kömür üreten yedi aktif yüzey madenine sahiptir.

2025 yılında kömür talebi elektrik santrallerinden gelen talebin 2024 yılına göre %56 azalması nedeni ile rekor bir seviye olan 0,9 milyon ton gerilemiştir. Kömürle çalışan son elektrik santrali olan Ratcliffe-on Soar'daki santral 30 Eylül 2024'te kapatılmıştır. Elektrik üretiminde doğal gaz, nükleer ve yenilenebilir enerji kaynakları tercih edildiğinden kömür kullanımı aşamalı olarak azaltılmıştır. 2015 yılının sonundan bu yana kömür talebi %97 oranında düşmüştür.¹³

¹²<https://www.gov.uk/government/publications/extractive-industries-transparency-initiative-payments-report-2018/mining-and-quarrying-in-the-uk>

¹³ [Energy Trends March 2026](#)

İngiliz hükümetinin temiz enerji hedefleri ile kömür üretimindeki düşüşün devam edeceği tahmin edilmektedir. BK doğal gaz rezervlerinde dünyada onuncu sırada gelmektedir. Ülkenin yaklaşık 780 milyon ton petrol rezervi olduğu tahmin edilmektedir.

Enerji

BK iklim değişikliğiyle mücadele etmek için 2050 yılına kadar tüm sera gazı (GHG) emisyonlarını net sıfıra getirme hedefini açıklamış ve bunun için enerji sektörünün hedefe yönelik yenilenebilir ve sürdürülebilir enerji planlaması yapmasını beklediklerini açıklamıştır. Hükümet 2020 bütçesinde karbon emisyonlarını azaltmaya yönelik hazırlanan enerji verimliliği önlem planı için 3 milyar sterlin bütçe ayırmıştır. Enerji sektörü 2022 yılında ekonomiye %3,6 (Gross Value Added)¹⁴ katma değer sağlamış; toplamda tedarik zincirleri ve faaliyetleri desteklemek için diğer sektörlerden mal ve hizmetlerin ara tüketimi yoluyla ekonomik faaliyette 94,6 milyar sterlin kaynak yaratmıştır. Sektör aynı dönemde 13 milyar sterlin yatırım yapmıştır. Vergiye katkısı 7,8 milyar sterlindir.¹⁵

Enerji sektörü BK genelinde 738.000 kişiye istihdam sağlamış olup bu rakam BK'daki 49 işten 1'inin doğrudan ya da dolaylı olarak enerji sektöründe çalıştığını göstermektedir. Diğer yandan 1990 yılından bu yana enerji sektörü CO2 emisyonlarını %68 düşürmüştür. CO2 emisyonlarının gelecekte daha da düşürülmesi hedeflenmektedir. Smart Meters istatistiklerine göre şu ana kadar 35 milyondan fazla akıllı sayaç kullanıma alınmış ve elektrikli araçlar için ülke genelinde 2024 yılsonu itibarı ile 74.000'den fazla şarj noktası kurulmuştur.

¹⁴https://assets.publishing.service.gov.uk/media/6581cb5aed3c3400d3bfbfc/UK_Energy_in_Brief_2023.pdf

¹⁵<https://www.energy-uk.org.uk/publication.html?task=file.download&id=7655>

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

BK iş kültüründe zamanlama ve planlamaya çok önem verilmektedir. Randevular uzun zaman öncesinde belirlenmekte, son dakika toplantı talepleri ya da habersiz ziyaretler hoş karşılanmamaktadır.

Bu çerçevede, katılımcıların toplantılara tam zamanında ve hazırlıklı olarak gelmesi ayrıca birden fazla katılımcı olması durumunda tüm katılımcıların bilgilendirilmesi beklenmektedir. Toplantıya katılmayacak ya da geç katılacak kişilerin, bu durumlarını önceden bildirmeleri gerekmektedir.

İş dünyasında ırk, cinsiyet ve yaş ayrımcılığı yapılmamasına çok önem verilmekte olup, iş başvurularında yaş, cinsiyet ve fotoğraf yer almamaktadır.

Para Kullanımı

Birleşik Krallık'ın para birimi sterlindir (pound-GBP).

Nakit kullanımı son 10 yılda hızla azalırken banka kartı ile ödeme artmış olup en fazla ödeme işlemi banka kartı ile yapılmaktadır. Banka kartı ödemelerini sırasıyla nakit ödeme, ödeme talimatı, banka ödemeleri ve kredi kartları takip etmektedir. Temassız kart ödemeleri önemli oranda artış göstermektedir.

Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi Uygulaması

BK'ya seyahatte Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının ülkeye giriş yapabilmeleri için önceden vize almaları gerekmektedir. Vize türü seyahat amacına göre değişmektedir.

Tüm vize türlerine ilişkin bilgiye BK İçişleri Bakanlığı'nın internet sitesindeki (<https://www.gov.uk/government/organisations/uk-visas-and-immigration>) bağlantısından bilgi edinilebilir. Birleşik Krallık İstanbul Konsolosluğu'nun iletişim bilgileri için (<https://www.gov.uk/world/organisations/british-consulate-general-istanbul>) sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

Ayrıca şirket kurmak için BK'ya gelecek kişilerin yatırımcı vizesi almaları gerekmektedir.

Resmi Tatiller ve Mesai Saatleri

BK'da resmi tatil günleri İskoçya, Kuzey İrlanda, İngiltere ve Galler için farklılık göstermektedir. Tatil günleri yıldan yıla değişmektedir. Detaylı bilgi için (<https://www.gov.uk/bank-holidays>) ziyaret edebilirsiniz.

2026 Yılı Resmi Tatilleri

1 Ocak	Perşembe	Yeni Yıl
3 Nisan	Cuma	Good Friday
6 Nisan	Pazartesi	Paskalya Tatili
4 Mayıs	Pazartesi	Erken Mayıs Tatili
25 Mayıs	Pazartesi	Bahar Tatili
31 Ağustos	Pazartesi	Yaz Tatili
25 Aralık	Cuma	Noel Tatili
28 Aralık	Pazartesi	Noel Ertesi Tatili

2027 Yılı Resmi Tatilleri

1 Ocak	Cuma	Yeni Yıl
26 Mart	Cuma	Good Friday
29 Mart	Pazartesi	Paskalya Tatili
3 Mayıs	Pazartesi	Erken Mayıs Tatili
31 Mayıs	Pazartesi	Bahar Tatili
30 Ağustos	Pazartesi	Yaz Tatili
27 Aralık	Pazartesi	Noel Tatili
28 Aralık	Salı	Noel Ertesi Tatili

Genel olarak mesai günleri pazartesi-cuma arası olmak üzere beş gündür. Çalışma saatleri ise, 09.00-17.00 ise de birçok firma ve kurum çalışma saatlerini esnekleştirebilmektedir.

Yerel Saat

BK, kış döneminde GMT (Greenwich Mean Time) saat diliminde yer almaktadır. Yaz saati ve kış saati uygulamaları arasında bir saatlik fark vardır. Yaz saati her yıl mart ayının son pazar günü başlar. Saatler 2:00'dan 3:00'a ayarlanır. Kış saati her yıl ekim ayının son pazar günü başlar. Saatler 3:00'dan 2:00'a ayarlanır.

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri

Ülkemizde de geçerli olan şirket türlerine benzer yapılar aracılığıyla BK'da ticari faaliyette bulunmak mümkündür. Gerçek kişi tacir (Sole Trader), adi ortaklık (Ordinary Partnership), sınırlı ortaklık (Limited Partnership) ve sınırlı sorumlu ortaklık (LLP) gibi yapılar halen geçerliliğini korumaktadır.

Bununla birlikte, 2025-2026 dönemi itibarıyla bu şirket türlerinin temel yapıları büyük ölçüde değişmemiş olsa da vergi sistemi, Ulusal Sigorta (National Insurance), dijital vergi beyanı yükümlülükleri, kimlik doğrulama zorunlulukları ve Companies House kapsamındaki şeffaflık reformları nedeniyle önemli güncellemeler söz konusudur. Özellikle, 2023 tarihli Ekonomik Suçlar ve Kurumsal Şeffaflık Kanunu (Economic Crime and Corporate Transparency Act- ECCTA) kapsamında şirket sahipleri, direktörler ve Önemli Kontrole Sahip Kişiler (People with Significant Control-“PSC”) için daha sıkı kimlik doğrulama, kayıt adresi doğrulaması ve mali şeffaflık şartları getirilmiştir.

Sonuç olarak, BK'da şirket kurmak ve faaliyet göstermek hala belirli ölçüde kolaylık sağlamakla birlikte, önceki yıllara kıyasla daha kapsamlı uyum, şeffaflık ve dijital vergi düzenlemelerine tabi hale gelmiştir.

Gerçek Kişi Tacirler

1- Gerçek Kişi Tacirler (Sole Trader): Kuruluşu ve işleyişi basittir. Tek başına işin sahibidir. Kar-zarar ve tüm borçlara karşı kişisel sorumlu olunur. Gelir İdaresi'ne (HMRC) serbest meslek kaydı yaptırmak yeterlidir. Gelir vergisi mükellefidir.

2- Adi Ortaklık (Ordinary Partnership): Birden fazla kişinin ortaklık kurmasıdır. Ortakların her biri borçlara karşı tam sorumludur. Ortaklar Gelir İdaresi'ne serbest meslek kaydı yaptırmalıdır. Ortaklar kişisel olarak gelir vergisi beyanında bulunurlar.

3- Sınırlı Ortaklık (Limited Partnership): Aralarında en az biri sınırlı biri genel olmak üzere birden fazla kişinin ortaklık kurmasıdır. Yönetimde yer almamış olmak ve para çekmemiş olmak kaydıyla, ortaklar borçlara karşı taahhüt ettiği sermaye kadar sorumlu olunur. Ortaklar Gelir İdaresi'ne serbest meslek kaydı yaptırmalıdır. Ayrıca, ortaklığın Companies House'a kayıt ettirilmesi zorunludur. Ortaklar kişisel olarak gelir vergisi beyanında bulunurlar.

4- Sınırlı Sorumlu Ortaklık (Limited Liability Partnership, LLP): En az iki tayin edilmiş (ilave görev ve sorumluluk yüklenmiş) ortak bulunmalıdır. Nispeten daha az kişisel risk alınmaktadır. Borçlara karşı şahıslar değil, ortaklık sorumludur. Kuruluşu, limited şirket gibi olduğundan, diğer ortaklık türlerine göre kısmen daha karmaşıktır. Ortak şahısların Gelir İdaresi'ne, ortaklığın ise Companies House'a kayıt ettirilmesi gerekmektedir. Ortaklar kişisel olarak gelir vergisi beyanında bulunurlar.

Tüzel Kişi Tacirler

1- Limited Şirket (Private Limited Company): Üyelerin sorumluluğu sahip oldukları hisseler üzerinden ödenmemiş miktarda sınırlıdır. Şirket adına malvarlığı edinilebilir, kişilerden bağımsızdır. En az bir şirket direktörü atanması gereklidir. Bunlar şahıs olabilecekleri gibi tüzel kişiler de olabilirler. Şirketin Companies House'a kayıt ettirilmesi gerekir. Şirket kuruluşu için gerekli işlemleri şahıslar kendileri yapabilecekleri gibi, şirket kuruluş firmaları (company formation agents) veya ticari konularla ilgili avukatlar da yapabilir.

2- Anonim Ltd. Şti. (Public Limited Company-Plc): Şirketin hisseleri menkul kıymetler borsası aracılığıyla halka satılmak üzere sunulur ve üyelerin sorumluluğu sahip oldukları hisseler üzerinden ödenmemiş miktarla sınırlıdır. En az iki üyesi ve iki direktörü bulunması, şirket sekreterinin kanunla belirlenmiş niteliklere sahip bir kişi olması ve Companies House'a kayıt ettirilmesi gerekir. Kimlik doğrulama (identity verification) zorunluluğu mevcuttur.

3- Garanti ile Sınırlanan Şti. (Limited by Guarantee): Üyelerin sorumluluğu, eğer tasfiye edilmişse, şirketin aktiflerine katmayı kabul ettikleri miktarla sınırlıdır. Kimlik doğrulama (identity verification) zorunluluğu mevcuttur.

4- Özel Sınırsız Şti. (Unlimited Company): Üyelerin sorumluluğunda sınır yoktur. Kimlik doğrulama (identity verification) zorunluluğu mevcuttur.

Şirket Kurma Prosedürü

BK'da faaliyette bulunan her yabancı şirketin kayıt yaptırması zorunlu olmamakla birlikte, BK'da şube veya iş yeri olarak fiziksel bir varlığı bulunan her yabancı şirketin, Companies House'a kayıt yaptırması gereklidir.

2009'da çıkan Yabancı Şirketler Düzenlemesi (Overseas Companies Regulations 2009) uyarınca, daha önce İş Yeri veya Şube olarak iki farklı şekilde kurulabilen yabancı şirketler, artık "Yabancı Şirketlerin BK'daki İşletmesi" ([Overseas Company opening a UK Establishment](#)) olarak tek bir şekilde kayıt yaptırabilmektedir. Yabancı bir şirketin ticari faaliyette bulunmak üzere oluşturduğu işletmeyi, en geç bir ay içinde kendi ülkesindeki ana şirketin bilgileri ile birlikte başvurarak Companies House'a kayıt yaptırması gerekmektedir. İşletmenin yapısı ana şirketin kuruluş ve ortaklık yapısı ile aynıdır. Şirket direktörü ve PSC, şirket üzerinde doğrudan veya dolaylı olarak önemli kontrol sahibi olan kişilerin Companies House nezdinde kimlik doğrulama zorunluğu söz konusudur.

Şirket adı belirlemeden önce çeşitli ticari ve telefon rehberlerinden veya Companies House'un ücretsiz bilgi servisinden yararlanılarak aynı isimde başka bir şirket olmadığını, İngiliz kanunlarına şirket adıyla ilgili kısıtlayıcı hükümler bulunmadığının ve kayıtlı bir ticari marka ile aynı veya benzer olmadığını kontrol edilmesinde fayda vardır. (<https://find-and-update.company-information.service.gov.uk/company-name-availability>) bağlantısı üzerinden kayıtlı bir ticari marka ile aynı veya benzer olmadığını kontrolü yapılabilmektedir.

Limitet şirket kuruluşunda; Companies House'a şirket kaydı internet üzerinden 24 saat içerisinde 100 sterlin (Form ile fiziksel başvuru 124 sterlin) karşılığında

(<https://www.gov.uk/register-a-company-online>) bağlantısı üzerinden yapılabilmektedir. Bu kayıt şekli için, şirketin ismi ve kayıtlı adresi, şirket direktörleri ve yazmanlarının isim ve adresleri ve hissedarların detayları gibi bilgiler gereklidir.

İnternet üzerinden kayıt yapabilmek için aşağıda belirtilen iki belgenin, Companies House tarafından onaylanmış şablonlar kullanılarak hazırlanması gerekmektedir:

- Articles of Association “Şirket Kuruluş Senedi”: Şirketin adı, kayıtlı ofis adresi ve konusu/faaliyet konusunu belirtir.
- Articles of Association “Kuruluş Sözleşmesi”: Şirketin iç düzenlemelerini belirleyen belgedir.

Şirket kaydı ayrıca IN01 formu kullanarak da yapılabilmektedir. Yukarıda anlatılan iki evrak ve IN01 Formu ile birlikte standart kayıt (8-10 gün) 124 sterlin karşılığında yapılmaktadır.

3. Form IN01: (www.companieshouse.gov.uk/forms/formsContinuation.shtml#IN01)

Formda şirketin direktörü (company director), yazmanı (company secretary) ve kayıtlı ofis adresine dair bilgiler bulunur. Şirketin en az bir direktör bir de yazmanı olması gerekmektedir.

Türkiye’de kurulu bir şirket BK’da işlerini Türkiye’deki firma adına yürütmek üzere bir şube veya işyeri açtığı takdirde; şube kuruluşundan itibaren 1 ay içerisinde aşağıda sıralanan belgeleri Companies House’a göndermek suretiyle şube kayıt işlemini yaptırmalıdır:

- OS IN01 Formu (www.companieshouse.gov.uk/forms/formsContinuation.shtml#OSIN01)
- Ana Şirketin orijinal ana sözleşmesiyle birlikte İngilizceye çevrilmiş ve tasdik ettirilmiş İngilizce nüshası,
- Yetkili bir merci tarafından kontrol edilmiş ve tasdik edilmiş son yıla ait bilanço ve kar-zarar tablosu,
- 124 sterlin kayıt ücreti
- Kimlik doğrulama (identity verification).

Sigorta

BK’da National Insurance (NI) adı verilen ulusal sigorta sistemi bulunmaktadır. Ulusal sigorta sistemi yetkili kurumu Gelir ve Gümrük İdaresi (HM Revenue and Customs)’dir. Çalışanların gelirlerine göre katkı payı ödedikleri sistem sağlık sigortası, işsizlik sigortası, doğum izni, engellilik yardımları ve emeklilik sistemini kapsamaktadır.

Sigorta katkı payları 4 kategori altında toplanmaktadır:¹⁶

- Sınıf 1: Haftalık geliri 242 sterlin ve üzerinde olan ve emeklilik yaşı gelmemiş çalışanlar için işveren tarafından gelirden düşülerek ödenir.
- Sınıf 1 A ve B: Çalışanların maliyet ve yardımları doğrudan işveren tarafından ödenir.
- Sınıf 2: Serbest meslek sahipleri için çoğu durumda zorunlu değildir. Yıllık kazancı 6,845 sterlin (Small Profits Threshold) üzerinde olanlar Ulusal Sigorta kredisi almakta, daha düşük gelirli kişiler ise gönüllü ödeme yapabilmektedir.

¹⁶ <https://www.gov.uk/national-insurance>

- Sınıf 3-Gönüllü katılım, genellikle sigorta süresinde boşluk olmaması ya da boşlukların doldurulması için ödenir.
- Sınıf 4-Yıllık geliri 12,570 sterlinden fazla olan serbest meslek erbabı tarafından ödenir.

2025-2026 yılı için oranlar:

Gelir	Sınıf 1 - Sigorta Oranı
Haftalık gelir £242 - £967 arasında ise (Aylık gelir £1048 - £4,189 arasında ise)	8%
Haftalık gelir £967'den fazla ise (Aylık gelir £4,189'den fazla ise)	2%

Sınıf	Sigorta Oranı
Sınıf 2	3.45 £ haftalık
Sınıf 4	6%(kar oranı £12,570 - £50,270 arasında ise)
	2%(kar oranı £50,270'den fazla ise)

Bankacılık Mevzuatı

İngiliz Merkez Bankası (Bank of England), BK'da para politikalarının yürütülmesi ve finansal istikrarın sağlanmasından sorumlu ana kurumdur. Bunun yanında Prudential Regulation Authority (PRA) ve Financial Conduct Authority (FCA) gibi düzenleyici kurumlarla birlikte bankacılık sektörünün denetimi gerçekleştirilmektedir. BK, gelişmiş finans sistemi ve çok sayıda bankacılık kuruluşu ile Avrupa'nın en büyük finans merkezlerinden biri olarak kabul edilmekte olup küresel ölçekte ise en önemli finansal merkezler arasında yer almaktadır. Ülkede bireysel bankacılık, ticari bankacılık ve yatırım bankacılığı oldukça gelişmiş hizmet alanlarıdır.

BK'daki başlıca bankalar arasında Barclays, HSBC ve Lloyds Banking Group yer almaktadır. NatWest Group (eski Royal Bank of Scotland yapısını da içerecek şekilde) önemli bankacılık gruplarından biridir. Halifax ise Lloyds Banking Group bünyesinde faaliyet göstermektedir.

Bireysel banka hesabı açabilmek için genellikle 18 yaşını doldurmuş olmak ve kimlik doğrulama süreçlerinden geçmek gerekmektedir. Günümüzde birçok banka, geleneksel şube başvurularının yanı sıra dijital kimlik doğrulama, video görüşme ve çevrim içi başvuru yöntemlerini de kullanmaktadır. Bazı dijital bankalar, BK adresi olmadan sınırlı hesap hizmetleri sunabilmektedir. Ticari hesaplarda (Business Banking) ise şirketin Companies House kaydı, direktör ve hissedar bilgileri ile birlikte kimlik doğrulama süreçleri (Kara Para Aklamayı Önleme/Anti-Money Laundering-AML) ve Müşterini Tanı/Know Your Customer- KYC) zorunlu olarak uygulanmaktadır.

Kredi değerlendirme süreçlerinde bireylerin kredi geçmişi, ödeme düzeni ve kredi notu (credit score) temel belirleyici unsurlar olarak varlığını sürdürmektedir. Ticari kredilerde ise işletmenin finansal durumu, kredi amacı, geri ödeme kapasitesi ve teminat durumu detaylı olarak incelenmektedir. Krediler genel olarak teminatlı (secured) ve teminatsız (unsecured) olarak sınıflandırılmaktadır. Güncel sistemde ayrıca açık bankacılık/open banking verileri ve

dijital finansal analiz araçları kredi değerlendirme süreçlerine giderek daha fazla kullanılmaktadır.

Vizeler

Innovator Founder Visa

Bu vize türünde yeni bir iş fikrinizin olması, kurulacak işin yenilikçi ve büyüme potansiyeli olması ve iş planının BK İçişleri Bakanlığı (Home Office) tarafından tanınan yetkili kurumlarca onaylanması gerekmektedir. Bu vize türünde en az 50.000 GBP yatırım yapılması, pazardakinden farklı bir iş fikri bulunması ve bu fikrin yetkili mercilerce onaylanması gerekmektedir. İlk vize uzunluğu 3 yıl olup sonrasında şartların sağlanması durumunda sınırsız oturma hakkı elde edilmesi mümkündür. Innovator Founder Visa hakkında detaylı bilgiye (<https://www.gov.uk/innovator-visa>) bağlantısından ulaşılması mümkündür.

Skilled Worker Visa

Skilled Worker Visa, BK İçişleri Bakanlığı (Home Office) tarafından onaylanmış bir sponsorluk lisansına sahip bir işverenden alınan iş teklifi ile elde edilen çalışma izni türüdür. Eski tip genel çalışma izni (Tier 2) yerine uygulamaya konulan çalışma iznidir. 2025 yılı itibarı ile başvuru için asgari yıllık maaş teklifi oranı 38.700 GBP olarak belirlenmiştir. (<https://www.gov.uk/skilled-worker-visa>)

Global Talent Visa

Akademik, araştırmacı, kültür sanat ve dijital teknoloji alanında çalışan kişilere yönelik ve ilk vize uzunluğu 5 yıl olan, çalışma ve iş kurma imkanı sağlayan vize türüdür. Global Talent Visa hakkında detaylı bilgiye (<https://www.gov.uk/global-talent>) bağlantısından ulaşılması mümkündür.

UK Expansion Worker Visa (Global Business Mobility)

BK dışındaki bir firmanın ilk şubesinin ya da yan kuruluşunun kurulması amacıyla firmanın yöneticisi ya da uzman bir çalışanı olmak koşuluyla ilk olarak 1 yıl süreyle ve toplamda 2 yıla kadar BK'da kalınabilmesini sağlayan vize türüdür. Bu vize türüne başvurabilmek için, işverenin geçerli sponsorluk sertifikası bulunması, BK dışında bahsi geçen firmada çalışma ve vize türünde belirtilen iş listesinde çalışma ve belli bir minimum kazanca sahip olma şartları aranmaktadır. Detaylı bilgiye (<https://www.gov.uk/uk-expansion-worker-visa>) bağlantısından ulaşılması mümkündür.

BK'da çalışma izni sağlayan vize türlerinin tamamına (<https://www.gov.uk/browse/visas-immigration/work-visas>) bağlantısından ulaşılması mümkündür.

Kaynak: T.C. Londra Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği